

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2024/2025

vypracovala: Mgr. Martina Kuštová
školní metodička prevence

Obsah

Úvod

1 Charakteristika školy

1.1 Základní údaje o škole

1.2 Charakteristika školy a její specifika

1.3 Analýza současné situace

2 Informační zdroje

2.1 Vnitřní informační zdroje

2.2 Vnější informační zdroje

3 Cíle

3.1 Hlavní cíl

3.2 Dlouhodobé cíle

3.3 Krátkodobé cíle

4 Metody práce – zaměření na cílové skupiny

4.1 Aktivity pro žáky

4.2 Aktivity pedagogů

4.3 Spolupráce s rodiči

5 Monitoring a evaluace

6 Legislativa

7 Závěr

8 Příloha:

Krizový plán školy – strategie postupu v případě zjištění rizikového chování

Úvod

Preventivní program školy je nedílnou součástí realizovaného školního vzdělávacího programu a je zpracován na základě Metodického pokynu k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT ČR č. j.: 21291/2010-28, který do prevence rizikového chování zařazuje předcházení zejména následujícím rizikovým jevům:

- agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie;
- záškoláctví;
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling;
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů;
- spektrum poruch příjmu potravy;
- negativní působení sekt;
- sexuální rizikové chování, sexuální zneužívání dětí.

Preventivní program školy je zaměřen na podporu výchovy žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj, rozvoj jejich sociálně komunikativních kompetencí, vytvoření a udržení zdravého sociálního klimatu ve škole. Na realizaci a tvorbě PPS by se měl pod záštitou ředitele školy podílet celý pedagogický sbor, ale také odborníci, kteří se zabývají prevencí rizikového chování. Neopomenutelná je i podpora vlastní aktivity žáků a jejich rodičů. Koordinaci tvorby a vyhodnocení realizace provádí školní metodická prevence a výchovná poradkyně.

1 Charakteristika školy

1.1 Základní údaje o škole:

Název a adresa školy	Střední průmyslová škola na Proseku Novoborská 2 190 21 Praha 9
E-mailová adresa školy	sps-prosek@sps-prosek.cz
Webová stránka školy	www.sps-prosek.cz
Kontakty na školu	telefon: 286 028 340
Ředitel školy, odborné vzdělávání	Ing. Lukáš Procházka
Telefon	286 028 602 293 818
E-mail	reditel@sps-prosek.cz
Statutární zástupkyně, zástupkyně	Ing. Alena Styblíková
Telefon	286 028 342
E-mail	alena.styblikova@sps-prosek.cz
Zástupkyně ředitele školy studium a kariérová poradkyně	Mgr. Kamila Korandová
Telefon	286 028 342 286 028 359
E-mail	kamila.korandova@sps-prosek.cz
Zástupce ředitele školy pro provoz školy	Ing. Petr Augusta
Telefon	286 028 349
E-mail	petr.augusta@sps-prosek.cz
Zástupce ředitele školy pro praktické vyučování	Ing. Jan Machyl
Telefon	286 028 355
E-mail	jan.machyl@sps-prosek.cz
Zástupce ředitele školy pro digitalizaci a IT infrastrukturu	Bc. Petr Procházka
Telefon	286 028 363
E-mail	petr.prochazka@sps-prosek.cz

Školní metodická prevence a výchovná poradkyně	Mgr. Martina Kuštová
Telefon	286 028 356
E-mail	martina.kustova@sps-prosek.cz
Výchovná poradkyně a poradkyně pro nadané žáky	Mgr. Iveta Vrálelová
Telefon	286 028 3xx
E-mail	iveta.vrabelova@sps-prosek.cz

počet	celkem
tříd	21 (6+5+5+5)
žáků	604
pedagogických pracovníků	61

1.2 Charakteristika školy a její specifika

Střední průmyslová škola na Proseku se nachází v okrajové části hlavního města Prahy, což znamená, že je dobře přístupná i pro žáky z okolí Prahy.

Střední odborná škola vyučuje čtyřleté obory vzdělávání zakončené maturitní zkouškou v denním studiu:

kód oboru	název oboru
23-41-M/01	Strojírenství
26-41-M/01	Elektrotechnika
18-20-M/01	Informační technologie

Střední průmyslová škola na Proseku je velmi dobře vybavena. Neustále dochází k modernizaci učeben a vybavení pro výuku dle potřeb ŠVP, které jsou stále inovovány, aby byly v souladu s požadavky praxe. V současné době jsou již všechny učebny vybaveny audiovizuální technikou. Moderně vybaveny jsou kmenové učebny, odborné učebny, laboratoře a dílny. K dispozici jsou otevřené studovny v celodenním provozu. Všechny počítačové učebny vč. učebny s možností 3D tisku jsou plně přístupné žákům mimo probíhající výuku. Dále je k dispozici venkovní atrium se zahradou v přírodním stylu a volnočasový klub (laborať virtuální reality).

1.3 Analýza současné situace

Analýza problematiky rizikového chování žáků je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, zamyšlení se nad příčinami rizikového chování a vytyčení cílů prevence. Je potřeba zaměřit se na žáky a jejich rodiče i pedagogické a nepedagogické pracovníky školy.

Z evaluačních dotazníků zaměřených na rizikové chování žáků školy v předešlých školních letech vyplynulo, že je nutné zaměřit se na práci s třídními kolektivy i mimo vyučovací hodiny. Naším společným cílem v posledních letech je zkvalitnění třídnických hodin, které by měly být třídními učiteli využity k budování pozitivního klimatu třídy a komunikaci se třídou. V rámci třídnických hodin se třídní učitelé ve školním roce 2024/2025 zaměří na probírání témat týkajících se rizikového chování a samozřejmě na aktuální problémy třídních kolektivů.

Riziková místa pro výskyt rizikového chování:

- uvnitř školy: studovny, multikulturní/volnočasový klub, vestibul školy, kde jsou umístěny šatní skříňky žáků a automaty s nabídkou nápojů; chodby, WC. V těchto prostorách, na chodbách i ve vestibulu školy vykonávají pedagogové o přestávkách dozor. Na důležitých místech je umístěn kamerový systém a vstup je monitorován. V recepci školy je pracovnice, která dohlíží na vstup každé osoby do budovy, pohyb osob ve vestibulu školy a odchod osob opouštějící budovu školy.
- vně školy: venkovní atrium, bezprostřední okolí školy, cesta od zastávek autobusů a metra do školy.

Pozitiva ve vztahu k rizikovému chování:

Jedná se o školu, kde je základem dodržování školního řádu. Pedagogové jsou erudováni ve svých oborech, což se v nemalé míře odráží ve vztahu žáků ke svému studijnímu oboru. Vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů i některých odborných předmětů se ve výuce zaměřují i na témata souvisejícími s prevencí rizikového chování u žáků. Prostor mimo učebny je pod dohledem dozorujících učitelů.

Negativa ve vztahu žáků k rizikovému chování:

V tomto směru považuji za negativní dojíždění žáků do školy, u některých rodičů nezájem o spolupráci (většinou pracovní vytížení či přenechání odpovědnosti na již plnoletých „dětech“). K závažným problémům patří časté pozdní příchody na začátek vyučování, v některých případech záškoláctví, ničení školního majetku, kouření, rizikové chování v dopravě a v neposlední řadě netolismus. Velmi aktuálním problémem se ukazuje bezpečné chování na internetu, zejména na sociálních sítích.

2 Informační zdroje

Důležitým podkladem preventivního programu jsou informační zdroje, jejichž výčet je uveden dále. Pro přehlednost rozlišujeme vnitřní a vnější informační zdroje.

2.1 Vnitřní informační zdroje

Vnitřní informační zdroje školy tvoří:

Odborná a metodická literatura:

- autorský kolektiv. *Výchovné poradenství*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009. ISBN 978-80-7357-498-5.
- ČERNÁ, Alena; DĚDKOVÁ, Lenka; MACHÁČKOVÁ, Hana; ŠEVČÍKOVÁ, Anna; ŠMAHEL, David. *Kyberšikana. Průvodce novým fenoménem*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4577-0.
- BEERMANN Susanne; SCHUBACH Monika; TORNOW Ortrud. *Hry na semináře a workshopy*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5514-4.
- BRUNO Tiziana; ADAMCZYK Gregor. *Řeč těla*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2008-1.
- KOLÁŘ MICHAL. *Nová cesta k léčbě šikany*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-871-5.
- LAWSON Wendy. *Život za sklem*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-389-5.
- MATHÉ Ivo; ŠPAČEK Ladislav. *Etiketa*. Praha: Česká televize, 2005. ISBN 80-7341-564-X.
- MUHLEISEN Stefan; OBERHUBER Nadine. *Komunikační a jiné měkké dovednosti*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2662-5.
- SITNÁ Dagmar. *Metody aktivního vyučování*. Praha: Portál, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-246-1.
- SVOBODOVÁ Dagmar. *Profesní poradenství*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5092-7.
- ŠIŠKOVÁ, Tatjana. *Menšiny a migranti v České republice*. Praha: Portál, s.r.o., 2001. ISBN 80-7178-648-9.
- VESTER Frederic. *Myslet, učit se... a zapomínat?* Plzeň: Fraus, 1997. ISBN 80-85784-79-3.
- ZELINKOVÁ Olga. *Cizí jazyky a specifické poruchy učení*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2006. ISBN 80-7311-022-9
- ZELINKOVÁ Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha: Portál, s.r.o., 2001. ISBN 80-7178-544-X.
- ZELINKOVÁ Olga. *Poruchy učení*. Praha: Portál, s.r.o., 2003. ISBN 80-7178-800-7.

Odborné časopisy:

- Učitelské noviny
- Prevence
- Třídní učitel a vedení třídy

Audiovizuální zdroje:

- Drogy – smrtelné nebezpečí
- Kyberšikana
- Neonacismus a extremismus
- Odpadky do lesa nepatří
- Pravda o drogách
- Řekni drogám ne

- Sexuální výchova aneb o sexu od A až do Z
- Šikana, rasismus a xenofobie ve škole
- Štěstí přeje připraveným

Webové stránky školy:

www.sps-prosek.cz (zde na úvodní straně k nalezení i „schránka důvěry“)

E-mailová adresa školní metodičky prevence a výchovné poradkyně:
martina.kustova@sps-prosek.cz

2.2 Vnější informační zdroje

Vnější informační zdroje tvoří širší podpůrná síť institucí, odborníků, informací nebo služeb, které pomáhají v oblasti prevence a výskytu rizikového chování u žáků.

Důležité kontakty:

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 9 – pracoviště: Mochovská 570, Praha 9 – Hloubětín, 198 00	Mgr. Jaroslava Stolařová - psycholožka, která má naši školu na starost	stolarova@ppp9.cz	222 524 209 222 560 034
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 – U Nové školy 871, Praha 9, 190 00	Mgr. Markéta Bínová - metodička prevence pro Prahu 9	binova@ppp9.cz	608 708 217
ÚMČ Praha 9, Sokolovská 14/324, Praha 9, 180 49	Mgr. Jana Dobišová Zemanová, MBA - Odbor sociální (vedoucí odboru)	dobisovaj@praha9.cz	283 091435
ÚMČ Praha 9, Sokolovská 14/324, Praha 9, 180 49	Mgr. Magdaléna Jůnová, DiS. - Oddělení sociálně právní ochrany dětí (pověřený vedením odd.)	junovam@praha9.cz	283 091 422
Linka důvěry RIAPS Chelčického 39, Praha 3, 130 00		csspraha.cz/24829-krizove-centrum-riaps	222 586 768

Centrum krizové intervence Psychiatrická nemocnice Bohnice, Ústavní 91, Praha 8, 181 02		bohnice.cz/krizova-pomoc	284 016 110
Dětské krizové centrum V Zápolí 1250/21, Praha 4, 141 00		problem@дитеkrize.cz	241 481 149 (nonstop) 777 715 215
Linka bezpečí, z.s. Ústavní 95, Praha 8, 181 00		pomoc@linkabezpeci.cz	116 111 (nonstop)
Středisko výchovné péče Klíčov, Čakovická 783/51, Praha 9, 190 00	Mgr. Eva Valentová - vedoucí ambulantního oddělení	ambulancepraha9klicov.cz@	286 580 711
Policie ČR – místní oddělení Prahy 9, Bohušovická 485/10, Praha 9, 190 00			974 859 800 158
Městská policie, Veltruská 576, Praha 9, 190 00			222 025604 156

Další internetové zdroje:

www.bkb.cz (Bílý kruh bezpečí – znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)

www.modralinka.cz

www.destkaprava.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.nntb.cz (Nenech to být)

www.nepanikar.cz (první pomoc při psychických potížích)

www.nevypustdusi.cz

návykové látky:

www.prevence-info.cz

www.cppt.cz

www.drogy-info.cz

www.drogovaporadna.cz

www.adiktologie.cz

www.gambling.podaneruce.cz

www.drnespor.eu

www.stopzavislosti.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.sananim.cz

tabák:

www.slzt.cz

www.nekuratka.cz

www.bezcigaret.cz

www.tipnito.cz

šikana a kyberšikana:

www.sikana.cz

www.internetporadna.cz

www.linkabezpeci.cz

www.amnesty.cz

www.pomoconline.cz

www.horkalinka.cz

www.linkaduvery.cz

www.napisnam.cz

www.nntb.cz

netolismus:

www.bezpecne-online.cz

www.sancedetem.cz

www.nebudobet.cz

www.jaknainternet.cz

3 Cíle

Cílem Preventivního programu školy je vytvořit komplexní dlouhodobou strategii, ve které bude začleněno vše potřebné a důležité z hlediska prevence pro žáky SPŠ na Proseku. V preventivním programu školy jsou vybrány pouze nejdůležitější cíle s důrazem na jejich efektivní řešení, se zřetelem na odstranění škodlivosti a nebezpečí nežádoucích jevů. Spočívají v systematičnosti a komplexnosti působení na žáka jako na osobnost.

3.1 Hlavní cíl

Hlavním principem strategie prevence rizikového chování je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu s cílem zabránit rizikovému chování v daných oblastech, jejich sociální a osobnostní rozvoj a rozvoj jejich komunikačních dovedností. V tomto smyslu vedou pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka, a rozvíjejí zejména pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní a finanční odpovědnost jedince. Velmi důležitou oblastí je také podpora smysluplného využívání volného času.

3.2 Dlouhodobé cíle

- vytvořit funkční preventivní program školy, tím, že se do jeho tvorby a realizace zapojí všichni pedagogičtí pracovníci školy;
- získat podporu a pochopení všech pedagogických pracovníků školy v otázce nutnosti prevence a její realizace, podporovat průběžně vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování;
- zlepšovat komunikační a asertivní dovednosti žáků, zlepšovat jejich sebeovládání a nenásilné zvládání konfliktů formou interaktivních metod přímo ve výuce;
- prostřednictvím pravidelných třídnických hodin zvyšovat sociální kompetence žáků, vést je k zodpovědnosti za svoje chování;
- neustálým zlepšováním školního prostředí a podpory pozitivního klima ve škole zajistit žákům příjemné a podnětné prostředí;
- zapojit jiné organizace do preventivního programu školy, využívat nabízené programy nestátních organizací, financovat další vzdělávání pedagogů, využívat dotační programy;
- usilovat nadále o dobré vztahy mezi školou a rodinou, podporovat rodiče ve spolupráci se školou;
- podporovat volnočasové aktivity a zájmové kroužky pro lepší využívání volného času žáků;
- pravidelně navštěvovat a vyhledávat tematická divadelní a filmová představení, přednášky a besedy s odborníky, nabízet četbu knih a časopisů s danou tematikou (či odkazy na webové stránky) tak, abychom zvyšovali informovanost žáků v problematických oblastech;

- nabídnout rodičům poradenskou činnost v pravidelných konzultačních hodinách;
- seznámit všechny pracovníky školy s programem proti šikanování;
- snížit počet rizikového chování u žáků školy;
- vytvořit dlouhodobou funkční strategii školy v oblasti primární prevence;
- vytvořit právní vědomí, mravní a morální hodnoty, společenské normy;
- udržet příznivé sociální klima – pocit důvěry, atmosféru pohody a klidu;
- podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu a osvojení pozitivního sociálního chování.

3.3 Krátkodobé cíle

pro žáky:

- na začátek studia u všech oborů je zařazen sportovně adaptační seznamovací kurz, díky jeho realizaci předpokládáme zahájení spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a třídním učitelem a vytvoření pozitivních vazeb ve třídě;
- v průběhu celého školního roku budeme důsledně sledovat absenci všech žáků a při pravidelných třídnických hodinách budeme pravidelně žákům připomínat nutnost docházky k úspěšnému ukončení studia;
- v průběhu školního roku zorganizujeme a připravíme přednášky na téma předcházení rizikového chování u žáků (dle aktuální situace);
- v průběhu školního roku budeme důsledně dbát na dodržování školního řádu a zásad slušného chování;
- v průběhu školního roku provedeme monitoring rizikového chování – především se zaměříme na problematiku šikany, netolerance k odlišnostem a bezpečnému chování na internetu.

pro rodiče:

- zlepšíme spolupráci s rodiči a motivaci rodičů k většímu zájmu o prospěch a absenci jejich dětí;
- budeme je motivovat k účasti na třídních schůzkách.

pro učitele:

- během školního roku budou pedagogičtí pracovníci absolvovat tematické semináře, aby se lépe orientovali v problematice rizikového chování a dokázali lépe pracovat s problémy ve třídě.

4 Metody práce – zaměření na cílové skupiny

Preventivní program školy je koncipován jako dlouhodobý a komplexní.

4.1 Aktivita pro žáky

Některé aktivity pro žáky v rámci prevence probíhají na naší škole již tradičně. Přesto je potřeba zařadit v průběhu školního roku nové aktivity a programy se zaměřením na prevenci rizikového chování u žáků, a to podle aktuální nabídky, situace a zájmu žáků a pedagogických pracovníků v souladu s cíli školských vzdělávacích programů a preventivního programu školy. Vše se bude odvíjet a plánovat dle aktuální situace a s ohledem na potřeby školy a našich žáků.

Specifická prevence (aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování) je ve škole zaměřena na všeobecnou prevenci. Specifická selektivní či specifická indikovaná prevence není v současné době plánována, ale v případě, že se objeví problém ve skupině (třídě), případně u jednotlivce, bude zahájena konkrétní činnost ve spolupráci s dalšími odborníky na prevenci právě u těchto specifických případů.

- ✓ v letošním školním roce se uskuteční adaptační kurz pro všechny žáky 1. ročníků zaměřený na sebezpoznání a získávání sociálních dovedností a utváření vztahů v nových třídních kolektivech – září 2024,
- ✓ diagnostika sociálních vztahů ve třídách dle potřeby (ve spolupráci se školní psycholožkou),
- ✓ poradenská a konzultační činnost školní metodiky prevence,
- ✓ třídnické hodiny – minimálně jednou měsíčně, řešení problémů třídy, upevňování pozitivních vztahů mezi žáky, působení na osobnost žáků (třídní učitel), spolupráce se Školním parlamentem
- ✓ besedy pro všechny třídy 1. ročníku „Jak se snadněji učit a více si zapamatovat“ (výchovná poradkyně) - září 2024,
- ✓ besedy pro všechny třídy 4. ročníku v Informačním a poradenském středisku Úřadu práce ČR – říjen až listopad 2024,
- ✓ akce Cesta za snem – Open Race 2024 – soutěž středních škol v závodu na handbike trenažeru – říjen 2024
- ✓ workshopy pro žáky ve spolupráci s Integračním centrem Praha – v průběhu školního roku
- ✓ interaktivní edukační pořad „Nehodou to začíná“ (společnost Dekra) pro všechny třídy 3. ročníku
- ✓ zapojení žáků do 9. ročníku literární soutěže Den porozumění (školní metodici prevence spřátelených pražských středních škol) ve spolupráci vyučujících ČJ – listopad až prosinec 2024
- ✓ interaktivní program „Tvoje cesta načisto“ (Policie ČR) pro všechny třídy 1. ročníku – květen 2024

- ✓ interaktivní program „Právní vědomí“ (Policie ČR) pro všechny třídy 2. ročníku – květen 2023
- ✓ využití online prezentací s tematikou prevence rizikového chování ve vyučovacích hodinách nebo třídnických hodinách,
- ✓ dle aktuální nabídky a možností soutěže, odborné přednášky, návštěvy filmových a divadelních představení zaměřené na prevenci rizikového chování.

Nespecifická prevence (veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času):

- ✓ pravidelné měsíční setkávání Školního parlamentu sestavené ze zástupců na základě voleb v září 2024,
- ✓ školní výlety a exkurze,
- ✓ lyžařský kurz,
- ✓ výměnné pobyty žáků v partnerské škole ze Schwalmstadtu a Hamburku v Německu,
- ✓ účast žáků na odborných soutěžích (olympiáda ČJ, AJ, NJ, matematický Klokán, ENERSOL, odborné soutěže),
- ✓ péče o profesní orientaci žáků školy – besedy pro žáky 4. ročníků v Informačním středisku Úřadu práce pro Prahu 3,
- ✓ účast na Dnech otevřených dveří na jednotlivých vysokých školách (individuálně),
- ✓ účast na veletrhu Gaudeamus (individuálně),
- ✓ účast na mezinárodních projektech (především projekty Erasmus),
- ✓ účast na vzdělávacím projektu DofE (Mezinárodní cena vévody z Edinburghu),
- ✓ zapojení do Klubu mladých diváků,
- ✓ kulturní akce školy – návštěva divadelního představení,
- ✓ sportovní akce – účast na soutěžích, organizování sportovní činnosti ve volném čase.

Přehled témat souvisejících s prevencí rizikového chování v rámci jednotlivých předmětů (ŠVP 2019, ŠVP 2021):

předmět	ročník	téma	učivo
Anglický jazyk	1. ročník	Rodina	multikulturní prostředí, sociální komunikace
Anglický jazyk	1. ročník	Jídlo	stravovací návyky a zdravá životospráva
Anglický jazyk	1. ročník	Finance	finanční gramotnost a finanční svoboda
Anglický jazyk	1. ročník	Dobrovolnictví	svoboda, morálka, solidarita; humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce

Anglický jazyk	1. ročník	Stereotypy	osobnost a její rozvoj; tolerance
Anglický jazyk	1. ročník	Dopravní prostředky	bezpečné chování v dopravě, příčiny dopravních nehod
Anglický jazyk	1. ročník	Každodenní život	komunikace, vyjednávání a řešení problémů
Anglický jazyk	1. ročník	Dovednosti	pravidla slušného chování
Anglický jazyk	1. ročník	Sport	sportovní chování, sociální komunikace
Anglický jazyk	1. ročník	Vztahy	odlišné kulturní prostředí; vztahy na sociálních sítích
Anglický jazyk	2. ročník	Moderní technologie	prevence netolismu, kyberšikana
Anglický jazyk	2. ročník	Život v různých zemích světa	kulturní odlišnosti, tradice a svátky, prevence xenofobie
Anglický jazyk	2. ročník	Společenské a sociální problémy	prevence kriminality, prevence drogových a jiných závislostí
Anglický jazyk	3. ročník	Kultura a lidé	kulturní odlišnosti, tradice a svátky, prevence xenofobie
Anglický jazyk	3. ročník	Vzdělávání	prevence záškoláctví
Anglický jazyk	3. ročník	Stravování	prevence poruch příjmu potravy
Anglický jazyk	3. ročník	Cestování a doprava	bezpečné chování v dopravě
Anglický jazyk	3. ročník	Sport	extrémní sporty, sport jako zdravý životní styl
Anglický jazyk	4. ročník	Zdraví	ochrana zdraví, prevence návykových látek, rizikového chování
Anglický jazyk	4. ročník	Životní prostředí	ochrana životního prostředí
Anglický jazyk	4. ročník	Média a technologie	vliv masmédií a moderní technologií, kyberšikana
Cizí jazyk odborný	4. ročník	Jazyk na pracovišti	multikulturní prostředí, prevence rasismu a xenofobie
Cizí jazyk odborný	4. ročník	BOZP	bezpečné chování na pracovišti, prevence rizikového chování

Český jazyk a literatura	1. - 4. ročník	Slohová výchova	řečnická cvičení, rétorika, monolog a dialog, útvary: referát, motivační dopis, úvaha – téma záškoláctví, závislosti, rasismus, xenofobie
Český jazyk a literatura	1. ročník	Úvod do čtenářství	kulturní instituce v ČR a na území Prahy
Český jazyk a literatura	1. ročník	Kultura	ochrana kulturních hodnot, společenská výchova, principy a normy chování
Český jazyk a literatura	4. ročník	Současná literatura	multikulturní společnost
Informační a komunikační technologie	1. ročník	Sociální sítě, licencování softwarových programů	podmínky používání sociálních sítí a možné hrozby, legálnost a nelegálnost stahování, používání a šíření, právní, bezpečnostní a morální důsledky
Komunikační a mediální výchova	3. ročník	Mediální výchova	vliv masmédií a reklamy na životní styl; životní postoj, kritický přístup k informacím
Komunikační a mediální výchova	3. ročník	Mluvená/ústní komunikace, rétorika	zdravé sebevědomí uplatňované v komunikaci
Komunikační a mediální výchova	3. ročník	Člověk jako občan v demokratickém státě	politický radikalismus a extremismus, terorismus, občanské činnosti a multikulturní soužití
Německý jazyk	2. ročník	Modul 2 – Hobbys und Schule	rasismus a xenofobie
Německý jazyk	2. ročník	Realien	prostředí multikulturní Evropy, rasismus a xenofobie
Německý jazyk	2. ročník	Modul 3 – Freizeit und Ferien	podpora aktivního trávení volného času, prevence negativního působení různých zájmových skupin
Německý jazyk	3. ročník	Modul 4 – Essen, Einkaufen und Gesundheit	ochrana zdraví, rizikové faktory, poruchy příjmu potravy

Německý jazyk	3. ročník	Realien	prostředí multikulturní Evropy, rasismus a xenofobie
Německý jazyk	4. ročník	Modul 5 – Zu Hause und auf Reisen	prevence různých závislostí rizikového chování v dopravě a při cestování
Německý jazyk	4. ročník	Realien	prostředí multikulturní Evropy, rasismus a xenofobie
Praktická cvičení	3. ročník	Vývoj počítačových her	netolismus
Praktikum z IT bezpečnosti	3. ročník	Druhy útoků a hrozeb, nevyžádaná pošta, ochrana a prevence	riziková komunikace prostřednictvím multimédií
Software a IT bezpečnost/Software a vývoj aplikací	1. ročník	Druhy útoků a hrozeb, ochrana a prevence, licencování softwarových programů	riziková komunikace prostřednictvím multimédií, legálnost a nelegálnost stahování, používání a šíření, právní, bezpečnostní a morální důsledky
Software a IT bezpečnost	4. ročník	Druhy útoků a hrozeb, nevyžádaná pošta, ochrana a prevence	riziková komunikace prostřednictvím multimédií
Tělesná výchova	1. ročník	Sportovně adaptační kurz	zdravověda
Tělesná výchova	1.- 4. ročník	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných situacích	stavba lidského těla, funkce orgánových soustav, CPR, ošetření zranění
Základy ekologie a chemie	1. ročník	Vztah člověka a životní prostředí	působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, ekologické desatero
Základy ekologie a chemie	1. ročník	Anorganická chemie, organická chemie	chemické sloučeniny a jejich vliv na zdraví a životní prostředí
Základy ekologie a chemie	1. ročník	Biochemie	význam dýchání a fotosyntézy
Základy ekologie a chemie	1. ročník	Biologie	principy zdravého životního stylu, civilizační nemoci a jejich prevence
Základy společenských věd	4. ročník	Člověk a společnost – mezinárodní spolupráce a ČR	nejvýznamnější světová náboženství
Základy společenských věd	3. ročník	Politologie	občanská práva a povinnosti

Základy společenských věd	3. ročník	Politologie	politický radikalismus a extremismus; terorismus
Základy společenských věd	2. ročník	Právo	porušování a ochrana lidských práv; práva dětí; masová média, demokracie a multikulturní soužití
Základy společenských věd	2. ročník	Právo	právní ochrana občanů; trestní právo
Základy společenských věd	2. ročník	Právo	kriminalita páchaná na dětech a mladistvých; kriminalita páchaná na mladistvých
Základy společenských věd	4. ročník	Člověk a společnost	sociální nerovnost; řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů; rasy, etnika, národy a národnosti, majority a minority ve společnosti; migrace, migranti, azylanti; postavení mužů a žen, genderové problémy; nejvýznamnější světová náboženství; víra, ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, fundamentalismus
Základy společenských věd	4. ročník	Filozofie a psychologie	zásady duševní hygieny, náročné životní situace
Základy společenských věd	4. ročník	Soudobý svět a EU	významné globální problémy; bezpečnost na počátku 21. století; konflikty v současném světě; nejvýznamnější světová náboženství

4.2 Aktivita pedagogů

Účast na vzdělávacích seminářích pedagogů (v rámci školy, NPI a jiných vzdělávacích organizací): vzdělávání školní metodičky prevence a výchovné poradkyně – absolvování seminářů dle nabídky odborných pracovišť a vzdělávání všech pedagogů – se zaměřením na aktuální témata třídních kolektivů a oblastí rizikového chování. Na pedagogických poradách nebo prostřednictvím e-mailové korespondence budou pedagogové průběžně informováni

školní metodickou prevence o novinkách v oblasti prevence rizikového chování či aktualitách v rámci preventivního programu školy. Od října 2023 do srpna 2025 zapojení školní metodičky prevence do projektu Efektivní komunikace podpory genderové rovnosti, jehož cílem je vypracovat strategii komunikace pro vyučující a školy všech úrovní a typů.

4.3 Spolupráce s rodiči

- Rodiče mohou kontaktovat pedagogické pracovníky pomocí e-mailu, telefonu nebo si mohou domluvit osobní schůzku.
- Jednou za pololetí jsou realizovány třídní schůzky. Každé čtvrtletí jsou vyhlášeny konzultační hodiny všech pedagogických pracovníků.
- Průběžná klasifikace ze všech předmětů je zveřejňována v informačním systému na webových stránkách školy, průběžná aktualizace je samozřejmostí.
- V případě problému (výchovného, studijního, zdravotního, sociálního atd.) se žákem jsou rodiče školou kontaktováni a informováni. Společně (žák, rodiče, škola) problém řeší.
- Rodiče mají Preventivní program školy na školní rok 2024/2025 k dispozici na webových stránkách školy.
- Rodiče jsou hromadně informováni prostřednictvím webových stránek školy o všech změnách ve školním rozvrhu, o školních akcích a dalších aktivitách.
- Členem Školské rady SPŠ na Proseku je také zástupce z řad rodičů (podílí se aktivně na školních aktivitách).

5 Monitoring a evaluace

Zda bylo dosaženo cílů preventivního programu, budeme zjišťovat pozorováním po celou dobu školního roku. V průběhu celého školního roku se pokusíme reagovat na aktuální situaci a dle možností zařadit nové preventivní aktivity, po jejichž skončení získáme formou dotazování a zhodnocení zpětnou vazbu od žáků a pedagogů. Školní metodická prevence ve spolupráci s pedagogy vypracuje po každé realizované preventivní akci zprávu pro ředitele školy. Na konci školního roku bude provedeno vyhodnocení plnění preventivního programu školy formou zprávy.

Legislativa

Výchozím dokumentem je školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Podle školského zákona, odst. 1 písmeno f) a odst. 2 § 21, mají žáci a jejich zákonní zástupci právo na poradenskou pomoc školy nejen v oblasti vzdělávání, ale i v oblasti prevence nežádoucího chování. Od 1. 1. 2024 dochází k účinnosti nových změn ve školském zákoně.

Oblast a organizaci poradenské pomoci poskytované školou rozpracovává prováděcí předpis k tomuto zákonu, kterým je vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (naposledy novelizováno vyhláškou č. 607/2020 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2021) a vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, která byla nahrazena vyhláškou č. 27/2016, následně novelizována vyhláškou č. 606/2020 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2021.

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019 – 2027
- Akční plán realizace Národní strategie preventivního programu rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 - 2025

METODICKÉ POKYNY

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j. 21291/2010-28) a příloha č. 22 - Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví (č. j. 5217/2007-1)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. 21149/2016)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (č.j. 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č. j. 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j. 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (č. j. 29 159/2001-26)
- Metodické doporučení pro práci i Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. 43301/2013)
- Metodický pokyn MŠMT k zajišťování podpůrného opatření pedagogické intervence (vydáno k 14. 1. 2021)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. 780/2024-1)

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, její pozměňující novely č. 116/2011 Sb., 103/2014 Sb., ve znění vyhlášky 197/2016 Sb., 248/2019 Sb. 607/2022, ve znění účinném od 1. 1. 2021
- Vyhláška č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, novela ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb. - zrušena k 1. 9. 2016
- Vyhláška č. 27/2017 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných, novelizována, ve znění účinném od 1. 1. 2021
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, novela č. 272/2014 Sb.

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), novela školského zákona č. 82/2015 Sb., v platném znění účinném od 1. 1. 2024.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, novelizováno, v aktuálním znění 379/2015 Sb., platném od 12. 1. 2016
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, novelizováno, v aktuálním znění 363/2021 Sb., platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, novelizováno, v aktuálním znění 417/2021, platném od 1. 2. 2022, v aktuálním znění
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, novelizováno, v aktuálním znění 220/2021, platném od 1. 1. 2022
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím, novelizováno, v aktuálním znění 41/2009, platném od 1. 1. 2010
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů

Další zákony

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 306/2009 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Zákon č. 94/1993 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- doplňující vyhlášky a směrnice

Další materiály

- Koncepce přístupu MŠMT k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, studentů ve školách
- Sborník stanovisek veřejného ochránce práv 23 (Školství), rok 2021

7 Přílohy

Příloha č. 1: Krizový plán školy – strategie postupu řešení v případě zjištění rizikového chování

Závěr

S **Preventivním programem školy** jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci. Tento zpracovaný materiál je otevřeným dokumentem, který bude aktuálně doplňován a přehodnocován.

V Praze 2. 9. 2024

Ing. Lukáš Procházka
ředitel školy